

Νέοι Ἅγιοι Μάρτυρες τῆς Πίστεώς μας^(*)

Ἡ Ὁρθόδοξος Κίνα

ΤΟ ΘΕΛΗΜΑ τοῦ Σωτῆρος μας Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι νὰ πιστεύσουν «πάντα τὰ ἔθνη» (Ματθ. κη' 19), νὰ συμμετάσχουν τῶν δωρεῶν Του καὶ νὰ σωθοῦν στὴν Βασιλεία Του. Ἀναρίθμητοι πράγματι λαοί, ἀπὸ τοὺς ἀποστολικοὺς χρόνους, προσῆλθαν στὸ φῶς τῆς θεογονσίας καὶ προσέφεραν ἐκλεκτοὺς καρποὺς ἀγιασμοῦ στὸν «τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Ἑβρ. ιβ' 2). Οἱ καρποὶ αὐτοὶ τῆς Πίστεως εἶναι ἰδιαίτερος θαυμαστοὶ καὶ εὐώδεις, ὅταν πορφυρώνονται ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς θυσίας καὶ τοῦ μαρτυρίου, ἔνεκα τῆς ἀγάπης τοῦ Πρωτομάρτυρος Χριστοῦ.

Ἐφέτος συμπληρώνονται ἐκατὸ ἔτη, ἀπὸ τότε ποὺ ποτίσθηκε μία ἀχανὴς καὶ πολυπληθὴς μακρυνὴ χώρα ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν ἰδικῶν τῆς Μαρτύρων. Πρόκειται γιὰ τὴν Κίνα.

Ὁ σπόρος τῆς Πίστεως ἔπεσε καὶ ἐκεῖ ἀπὸ πολὺ παλαιά. Ἡ Ὁρθόδοξος παρουσία διεῖσδυσε μέσῳ Ρωσίας τὸν 14ο καὶ τὸν 17ο αἰῶνα, ἀλλὰ μὲ συστηματικὴ καὶ ὀργανωμένη μορφή τοῦτο ἔγινε μόλις τὸν περασμένο 19ο αἰῶνα. Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπέδειξε ἐνδιαφέρον καὶ ἔστειλε στὴν Κίνα ἱκανοὺς ἐργάτας τοῦ Ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου. Ἔτσι, μετὰ τὸ 1860, μεταφράσθηκαν στὴν κινεζικὴ γλῶσσα ἡ Ἁγία Γραφή, λειτουργικὰ καὶ πνευματικὰ βιβλία καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐνοπιῶν Κινέζων Ὁρθοδόξων ἄρχισε νὰ αὐξάνεται.

Τὸ 1897 ἐστάλη στὴν Κίνα ὁ Ἀρχιμ. π. Ἰννοκέντιος Φιγκουρόφσκυ, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὴν Ἱεραποστολὴ στὴν Κίνα μὲ θαυμαστὰ ἀποτελέσματα.

Ἀκριβῶς ὅμως τὴν ἐποχὴ ἐκείνη παρατηρήθηκε μία ἰσχυρὰ ἀντίδρασις ἐκ μέρους τῶν αὐτοχθόνων Κινέζων ἐναντίον ὄχι μόνον τῆς οἰκονομικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς «πνευματικῆς» εἰσόδσεως τῶν «ξένων» στὴν πατρίδα τους. Ἐνα αὐξανόμενον λαϊκὸ κῦμα δυσαρρεσκείας, μὲ τὴν ἀνοχὴ στὴν ἀρχὴ καὶ μὲ τὴν κάλυψι ἀργότερα τῆς πολιτείας, ἔλαβε τεράστιες διαστάσεις καὶ ἐξελίχθηκε σὲ ἐπαναστατικὸ κίνημα. Οἱ Δυτικοὶ ὠνόμασαν τοὺς ἐπαναστάτας αὐτοὺς «Μπόξερς» (Πυγμαῖους), ἴσως λόγῳ τῆς εὐρείας ἐπιδόσεώς τους σὲ παραδοσιακὰς τους τελετουργικὰς πολεμικὰς τέχνες, μέσῳ τῶν ὁποίων, ὅπως ἐπίστευαν, ἐγίνοντο ἄτρωτοι ἐναντι τῶν ἐχθρῶν τους.

Ἐπρόκειτο ὄντως γιὰ κινέζους μαχητάς, οἱ ὁποῖοι πέρασαν ἀπὸ τὴν «ἄμυνα» στὴν «ἐπίθεση», ἐμφορομένους ἀπὸ μυστικισμό, ἀκραῖο ἐθνικισμό, ξενοφοβία καὶ

ἀπροκάλυπτο ἀντι-χριστιανισμό, ἐξ αἰτίας ὑπερβολῶν καὶ ἀκροτήτων τῶν Δυτικῶν ἐμπόρων καὶ «ἱεραποστόλων», σαφῶς ἐνοχλητικῶν γιὰ τοὺς ἐντοπίους.

Ἡ ἐπανάστασις αὐτῆ, γνωστῆ ὡς «ἐπανάστασις τῶν Μπόξερς», μὲ τὸ ἀντι-χριστιανικὸ της μένος, ἄρχισε τὸ 1899 καὶ ἔφθασε στὸ ἀποκορύφωμά της τὸ 1900. Οἱ βιαιοπραγίαι κατὰ παντὸς «ξένου» ἔφθασαν σὲ ἀπίστευτο βαθμὸ σκληρότητος καὶ ἀγριότητος. Ἡ μικρῆ, ἀλλὰ σφρυγγηλὴ Ὁρθόδοξος Ἱεραποστολὴ τοῦ Πεκίνου, ἡ ὁποία καθωδηγεῖτο ἀπὸ τοὺς Ρώσους, δὲν ἦταν δυνατὸν φυσικὰ νὰ διαλάβῃ τῆς προσοχῆς τῶν ἐπαναστατῶν, καίτοι δὲν σχετιζόταν μὲ τίς «ἐπικίνδυνες» Δυτικὲς ἐκδοχὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Γιὰ τοὺς «Μπόξερς» ὅλοι οἱ συμπατριῶτες τοὺς Κινέζοι, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν Χριστιανοί, ἀπρηνήθησαν τὴν πατρογονικὴ τους θρησκεία καὶ ἄρα ἔγιναν προδότες, γι' αὐτὸ καὶ θὰ ἔπρεπε ἢ νὰ μεταστραφοῦν ἢ νὰ φονευθοῦν ἀγρίως.

Τὴν 1η Ἰουνίου τοῦ 1900 τὸ κτίριο τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς στὸ Πεκίνο κατεκρήμαξεν μὲ ὅλο τὸν τυπογραφικὸ καὶ λοιπὸ ἐξοπλισμὸ του, ὅπως ἐπίσης καὶ ὁ Ὁρθόδοξος Ναὸς τῆς Θεοτόκου. Τὴν ἴδια τύχη εἶχαν καὶ ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Ναοὶ καὶ σὲ ἄλλα μέρη τῆς χώρας, ἐκτὸς ἐνός. Οἱ ὀλίγοι Ρῶσοι Ἱεραπόστολοι κατῴρωσαν νὰ διαφύγουν ἐγκαίρως.

Στις 11 Ἰουνίου ἔλαβε χώρα ἡ μαρτυρικὴ τελείωσις τῶν Ὁρθοδόξων Κινέζων τοῦ Πεκίνου. Οἱ ἑξαλλοὶ ἐπαναστάτες πυρπολοῦσαν τίς οἰκίαις τῶν Ὁρθοδόξων, συνελάμβαναν τοὺς ἐνοίκους καὶ τοὺς ἐφόνευαν οἰκτρῶς. Κάποιοι, μπροστὰ στὸν φόβο τῶν βασάνων καὶ τοῦ θανάτου ἐδειλίασαν καὶ ἐθυσίασαν στὰ εἰδῶλα. Οἱ περισσότεροι ὅμως προτίμησαν τὸ ἐνδοξὸ μαρτύριο.

Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἐβασανίζοντο ἀνιλεῶς, ἔκοβαν τὰ μέλη τους, τοὺς ἔσχιζαν καὶ διεσκόρπιζαν τὰ σπλάγχνα τους, τοὺς στραγγάλιζαν, τοὺς ἔκαιγαν, τοὺς ἀποκεφάλιζαν. Πολλοὶ ὠδηγοῦντο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, σὲ εἰδωλολατρικοὺς ναοὺς, καὶ ἐκεῖ ἔκαιοντο τελετουργικῶς.

Δραματικῆ ἦταν ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς οἰκίας τοῦ πρώτου καὶ μόνου Κινέζου Ἱερέως, τοῦ π. Μητροφάνους Τσι-Σούνγκ. Ἐκεῖ εἶχαν καταφύγει πολλοὶ Ὁρθόδοξοι γιὰ νὰ εὔρουν παρηγορία καὶ ἐνίσχυσι. Οἱ εἰδωλολάτρεις συνέλαβαν τὸν π. Μητροφάνη, ἔσφαξαν σὰν πρόβατο τὸν υἱὸ του Ἡσαΐα, 23 ἐτῶν, καὶ ἐβασάνισαν ἐνώπιόν του τὴν Πρεσβυτέρα του Τατιάνα καὶ τὸν μικρὸ υἱὸ του Ἰωάννη, 8 μόλις ἐτῶν. Ἐν συνεχείᾳ κατέσφαξαν καὶ τὸν ἴδιο, ἀφοῦ δὲν κατῴρωσαν νὰ τὸν μεταστρέψουν στὴν εἰδωλολατρία.

- «Ἀρνεῖσθαι τὸν Χριστό;», ἐρώτησαν τὸν παιδομάρτυρα παπα-γυῖο Ἰωάννη. Ὅταν τοὺς ἀποκρίθηκε μὲ θάρρος, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀρνηθῆ, τοῦ ἔκοψαν τὴν μύτη, τὰ αὐτιά καὶ τὰ δάκτυλα τῶν ποδιῶν! Ὁ ὀκτάχρονος παιδομάρτυς ὑπέφερε μὲ θαυμαστὴ αὐταπάρνησι καὶ ἡρεμία: «Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ ὑποφέρῃς γιὰ τὸν Χριστό!», ὠμολογοῦσε μεταρσιωμένος εἰς ἔκπληξιν τῶν ὀρώντων!...

Τὴν ἐπομένη ἡμέρα ἐσφάγη καὶ αὐτὸς μαζί μὲ τὴν μητέρα του Πρεσβυτέρα Τατιάνα καὶ τὴν μηστὴ τοῦ ἀδελφοῦ του Μάρτυρος Ἡσαΐου Μαρία, ἡ ὁποία ἦταν 19 ἐτῶν. Τὴν Μαρία τὴν προέτρεψαν νὰ φύγῃ γιὰ νὰ σωθῆ, ἀλλὰ αὐτὴ προτίμησε νὰ παραμείνῃ στὴν οἰκία τοῦ Μάρτυρος πεθεροῦ της π. Μητροφάνους καὶ τοῦ Μάρτυρος μηστηῆρος της Ἡσαΐου, γιὰ νὰ συνδοξασθῆ μαζί τους: «Γεννήθηκα ἐδῶ κοντὰ στὸν Ναὸ τῆς

Παναγίας Θεοτόκου, ἐδῶ καὶ θά πεθάνω!», ἀποκρίθηκε μὲ θάρρος καὶ ἀποφασιστικότητα.

Ἡ μικρὴ Ὁρθόδοξος Ἱεραποστολὴ τοῦ Πεκίνου, ποὺ ἀριθμοῦσε χίλια περίπου μέλη, προσέφερε στὸν Κύριο τῆς Δόξης 222 γενναίους ἀθλοφόρους Μάρτυρας: «*Αὕτη ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας, οὗτος ὁ πλοῦτος τῆς Βασιλείας!*» Λίγοι μόνον ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι ὀνομαστικὰ γνωστοί: ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἤδη ἀναφερθέντας, εἶναι καὶ ὁ Κατηχητὴς Παῦλος Οὐάν, ἡ διδασκάλισσα τῆς Ἱεραποστολῆς Ἰα Οὐέν, ὁ Κλήμης Κούι-Κίν, ὁ Ματθαῖος Χάι-Τσουάν καὶ ὁ ἀδελφός του Βίτος, ἡ Ἄννα Τσοῦί... Ὅμως, ὅλοι εἶναι γραμμένοι «*ἐν βίβλῳ ζωῆς*» (Φιλιπ. δ' 3) καὶ ἀγάλλονται στὴν Ἐκκλησία τῶν Πρωτοτόκων, τῶν «*ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων*» (Ἑβρ. ιβ' 23)!...

Λίγους μῆνες ἀργότερα ἡ ἐπανάστασις κατεστῆλθε ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῶν δυτικῶν δυνάμεων. Ὁ χειροτονηθεὶς στὸ μεταξύ Ἐπίσκοπος Πεκίνου Ἰννοκέντιος Φιγκουρόφσκυ ἀνήγειρε τὸ 1902 τὸν Ἱερὸ Ναὸ Πάντων τῶν Ἁγίων Μαρτύρων στὸν τόπο τῆς θυσίας τῶν Κινέζων Νεομαρτύρων, ἀφοῦ συνέλεξε καὶ ἐτοποθέτησε εὐλαδῶς τὰ ἐναπομείναντα Ἱερά Λείψανά Τουσ στὴν κρύπτη τοῦ Ναοῦ αὐτοῦ.

Οἱ Ἅγιοι ἄρχισαν ἀμέσως νὰ τιμῶνται τοπικὰ καὶ τὸ 1903 ἐψάλη ἡ ἰδιαιτέρα Ἀκολουθία τους καὶ ἰστορήθη ἡ Ἱερά Εἰκόνα Τουσ.

Ἡ Ἱεραποστολὴ στὴν Κίνα ἐξακολούθησε τὴν δραστηριότητά της γιὰ πενήντα περίπου ἔτη, ὅποτε καὶ ἔπαυσε νὰ ὑφίσταται μὲ τὴν ἐπικράτησι τοῦ κομμουνισμοῦ στὴν χώρα. Τὸ 1956 ἀπομακρύνθηκε καὶ ὁ τελευταῖος Ρῶσος Κληρικός...

Εἶθε οἱ πρεσβεῖες τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων τῆς Κίνας νὰ ἐπαναφέρουν καὶ πάλι τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν χώρα τους καὶ νὰ μᾶς ἐνισχύουν στὴν ὁδὸ τῆς σωτηρίας. Ἀμήν!

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 296/Μαῖος-Ἰούνιος 2000, σελ. 315-316, 318.